

NIEUWE RESPIRATOIRE PAKKETTEN BIJ GD

Snelle diagnostiek

van acute luchtweg-

aandoeningen

- Met PCR-onderzoek kan
- genetisch materiaal van een
- ziekteverwekker zeer snel
- aangetoond worden. Dierenart-
- sen hoeven niet meer weken-
- lang te wachten op de uitslag,
- maar hebben binnen enkele
- dagen de resultaten. Dit
- maakt het mogelijk om eerder
- met een toegespitste behan-
- deling te starten en de juiste
- managementmaatregelen te
- nemen. Hierdoor kunnen
- antibiotica gericht en terug-
- houdender worden ingezet.

Luchtweginfecties komen voor bij paarden en veulens van alle leeftijden. Ze zijn erg vervelend en bovendien heel besmettelijk. Er zijn veel verschillende luchtwegaandoeningen en de symptomen komen vaak overeen. De aanpak van deze aandoeningen verschilt echter. Soms werkt vaccineren, soms een antibioticakuur en soms ligt de aanpak in de juiste managementmaatregelen. Het is dus van belang te weten met welk probleem en welke veroorzaker u precies te maken heeft.

De belangrijkste verschijnselen bij luchtwegproblemen zijn koorts, lusteloosheid, gebrek aan eetlust, neusuitvloeiing, hoesten en zwelling van de lymfeknopen tussen de kaaktakken en in de hals. Deze verschijnselen kunnen in verschillende combinaties en meer of minder duidelijk optreden. Daarnaast kunnen er bij sommige ziekteverwek-

kers complicaties optreden in de vorm van longontstekingen en abscesvorming in lymfeknopen en longen. De diversiteit in symptomen maakt het lastig om vast te stellen met welke luchtwegaandoening een paard te maken heeft.

SNEL EN NAUWKEURIG

Bij GD kunnen dierenartsen laten onderzoeken welke ziekteverwekkers mogelijk een rol spelen bij luchtwegproblemen. Het onderzoek kan ingezet worden voor individuele paarden of op bedrijfsniveau. GD onderzoekt neusswabs met een moderne en gevoelige methode (real-time PCR) op verschillende ziekteverwekkers: bijvoorbeeld equine herpesvirus type 1 en 4 (EHV-1 en EHV-4), equine influenzavirus (EIV), *Streptococcus equi* subsp. *equi* (de veroorzaker van droes) en in het geval van veulens ook *Rhodococcus equi*.

GD heeft nieuwe respiratoire pakketten ontwikkeld specifiek voor veulens en voor volwassen paarden

RESULTATEN

Een analyse over de afgelopen vijf jaar laat zien dat bij ongeveer 45 procent van de inzendingen voor het GD Respiratoir Pakket Paard één of meer ziekteverwekkers werden aangetoond. Met stip bovenaan staat *Streptococcus equi* subsp. *equi*, de droesbacterie, gevolgd door EHV-4, equine rhinitisvirus, EHV-1, *Rhodococcus equi* en influenzavirus.

SPECIAAL TARIEF

De tarieven voor de nieuwe respiratoire pakketten bedragen 80 euro voor veulens en 70 euro voor paarden. Daarmee zijn deze pakketten aanzienlijk goedkoper geworden. De bepalingen uit de respiratoire pakketten kunnen ook los aangevraagd worden. Hierbij zijn alle PCR's van GD nu 33 euro (exclusief inzendkosten).

GD heeft met deze analyse als uitgangspunt nieuwe respiratoire pakketten ontwikkeld specifiek voor veulens en voor volwassen paarden (en pony's). In het respiratoir pakket voor paarden worden de neusswabs onderzocht op EHV-1, EHV-4, EIV, en *Streptococcus equi* subsp. *equi* (de droesbacterie). In het respiratoir pakket voor veulens is *Rhodococcus equi* daaraan toegevoegd.

RHINOPNEUMONIE

Rhinopneumonie kent drie varianten: de verkoudheidsvorm, de abortusvorm (besmettelijk verwerpen) en de neurologische vorm. Bijna alle paarden komen in contact met EHV-4 en 20 tot 40 procent van de paarden met EHV-1. Het is niet bekend waarom dit op sommige bedrijven wel leidt tot abortussen of verlamingsproblemen en op andere bedrijven niet. De verkoudheidsvorm, met

EHV-4 als belangrijkste veroorzaker, komt zeer regelmatig voor bij vooral jonge paarden. Deze vorm veroorzaakt koorts en soms een snotneus, hoesten en dikke benen. De abortusvorm (bijna altijd door EHV-1) komt regelmatig voor bij merries en leidt tot abortus of zeer zwak geboren veulens die vaak binnen drie dagen sterven. De neurologische variant wordt altijd veroorzaakt door EHV-1 en komt incidenteel voor. Dit begint meestal met een wat slappe staart en ataxie. Soms kunnen ernstigere verlamingsverschijnselen optreden.

INFLUENZA

Van griep, het equine influenzavirus (EIV), kunnen paarden flink ziek worden, zeker als ze nooit of lange tijd niet gevaccineerd zijn. De belangrijkste verschijnselen zijn sloomheid, slecht eten, hoge koorts, een droge diepe hoest en eventueel wat neusuitvloeiing. Het virus is erg besmettelijk en verspreidt zich meestal snel in een stal. De laatste decennia wordt er nog maar één subtype van het virus bij paarden gevonden, het zogenaamde H3N8-virus, maar daarbinnen hebben zich weer allerlei lijnen ontwikkeld.

DROES

De droesbacterie (*Streptococcus equi* subsp. *equi*) veroorzaakt een zeer besmettelijke aandoening van de voorste luchtwegen waarbij zich abscessen in de lymfeknopen van de kaak en hals kunnen ontwikkelen. Een flink deel van de paarden met droes vertoont alleen mildere verschijnselen zoals koorts, etterige neusuitvloeiing en eventueel moeilijk ademen, slikken en eten. Daardoor kan een droesinfectie heel lang onopgemerkt sluimeren op een bedrijf. Ongeveer 75 procent van de paarden is na de infectie jarenlang immuun; 25 procent kan na enkele maanden weer droes doormaken, vaak wel met mildere verschijnselen. Zo'n 10 tot 20 procent van de paarden wordt drager: de bacterie kan langdurig in de luchtzakken aanwezig blijven.

RHODOCOCCLUS EQUI

Rhodococcus equi is ook een bacterie die goed kan overleven in de bodem en in mest, en die ernstige problemen kan veroorzaken bij veulens van een tot zes maanden oud. Pas enige tijd na de infectie treden verschijnselen op: koorts, een versnelde en pompemde ademhaling en soms hoesten en neusuitvloeiing. Een veulen wordt benauwd doordat in de longen abscessen tot ontwikkeling komen en er steeds minder functionerend longweefsel overblijft. Besmetting van een veulen gebeurt door het inademen van stofdeeltjes of besmette druppeltjes. Het GD-laboratorium kan ook deze bacterie met een PCR-test aantonen. Daarvoor zijn monsters nodig die worden verkregen bij longspoeling, neusswabs, abscesinhoud of eventueel de mest van een ziek veulen. ●